

A munkásbiróság az igazdák védelmében

A Pallavicini uradalom volt intézőjét négy évi fegyházra ítélték

A Pallavicini-uradalomból földhözjuttatott sándorfalvi ujjgazdák leplek el a törvényszék folyosóját, várva tanukijallgatásukra. Bent a munkásbiróság tárgyalótermében is ujjgazdák figyelték a tárgyalás menetét. Évekig az ő bőrükre garázdáltak a közvagyonnal **Fehér** István, a Pallavicini-uradalom volt intézője, mint a Sándorfalvi Földművelésügyi szövetkezet elnöke.

Hogy a szövetkezeti boltban 300 árú maronátront drágábban kúrosították, az csak a kisebb bűnök. Sokkal súlyosabban esik latba az, hogy a Pallavicini-uradalom mezőgazdasági gépeit, két gőzeket, két garnitúra cséplőgépet és több vetőgépet, melyek a szövetkezet tulajdonába mentek át, nem szállították védett helyre. A gépek a szabad ég alatt teljesen tönkrementek, a gépkatrészeket pedig boldog-boldogtan hordhatta, nem fájt Pallavicini volt intézőjének.

Az ujjgazdák a vádlottak hibájából 1945-ben nem végezhetők el a számlást és földjüket éveken nem tudták megfelelően megművelni. Igásállatok hiányában, pedig a gépek rendelkezésre álltak. Abban az időben ugyanis minden gép használható volt még. Azóta már teljesen hasznavehetetlenné váltak.

Próbálták védekezni a vádlottak mindennel. A maronátront árát rosszul kalkulálták — hangoztatták. Dobszóval ki is hirdették, hogy mindenki visszakapja a pénzét. A szépséghibá csupán az volt, hogy akkor már a gazdasági rendőrség nyomozott az ügyben.

A 600.000 forint értékű mezőgazdasági gépekkel kapcsolatban azzal védekeztek, nem volt mivel bevontatni a gépeket. Ezt megcáfolták a szakértők, akik kijelentették, hogy az ilyen nagyértékű gépeket jelenteni kellett volna a Földművelésügyi Tanácsnak, ahol a gépek további sorsa felől megfelelő intézkedés történt.

Ezt azonban elmulasztották a vádlottak, holott a kihallgatott ujjgazdák valamennyien vallották, hogy erre többször is figyelmeztették a vezetőséget. 1947-ban, az őszi szántás után végre jelentették, akkor kaptak is egy 25 mázsás traktort a bevontásra.

A szakértők véleménye szerint se jártak el a szövetkezeti vezetők a jogszabályok gondosságát

val és így hibásak, hogy egy nagymennyiségű termény elsikkadt a gazdasági életből.

Dr. Vadász István államügyész vádreszédében hangoztatta, jól nézett volna ki a magyar ipar, ha az ipari munkásság is így bánt volna a gyárakkal. Szigorú büntetés kiszabását kérte.

A védőbeszédet elhangzása

után **dr. Margita** István tanácselnök kihirdette a munkásbiróság ítéletét. **Marton** Ferenc szövetkezeti elnököt háromévi fegyházra, **Fehér** István igazgatót négyévi fegyházra, mindkettőjüket 5 évi jogvesztésre, **Sándorfalvára** egyévi kitiltásra és az ítéletnek dobszó után való közvételére ítélték.

Sorozatos ujitásokkal készült az államosításra

FOGASI IMRE ELVTÁRS

A KERTÉSZ TÉGLAGYÁR ÜZEMVEZETŐJE

A Kertész-téglagyár a múltban tipikus tőkésüzem volt. Közforgalmi társaság néven működött, de lényegében egy család tulajdonát képezte. Az üzem homlokzatán láthatatlanul ott lebegett a rideg üzleti jelszó: Termelni, de a legminimálisabb költséggel és legnagyobb haszonnal.

Az üzemben évtizedekig jóformán csak gyermekembereket alkalmaztak. Kevesebbet kellett fizetni és nem követelődtek. A berendezéseken éveken át nem változtattak. A keverőgépektől, a préstől kezdve az építő kementéig, a szárító színekig, a földbányáig mindenütt olyan felszerelések voltak, hogy amunkás lelkét adta ki munkaközben.

A felszabadulás után néhány komoly, öntudatos munkás került az üzembe. **Báron** István, **Ábrahám** Ferenc, **Juhász** János és **Fogasi** Imre. Ezek a munkások lassan az üzemi bizottságba kerültek és **Báron** István üb. elnök vezetésével harcba kezdtek az üzem korszerűsítéséért.

A tulajdonosokkal elsősorban **Fogasi** Imre főgépész, üzemvezető került szembe. Sokoldalú szakmunkás volt, a szakmáján kívül a vasszakma csínját-bínját is ismerte. Legutóbb Pécsen látta, hogy milyen egy korszerű üzem és ezért gyökeres változásokat akart eszközölni. Kisebb ujitásait immel-ámmal segítette a tőkés is, míg egyszer végkép kifakadt:

Fogasi, magának minden percben valami csavar kell,

mondotta. És igaza volt. Fogasinak mindig kellett valami. Egyszer teljesen újra rakták az iparvágányt. Odáig, ha a bányából nyersanyag jött és a rossz sinen kiugrott a

sokmázsás csille, a fél üzem szaladt oda helyrerakni. Azóta vigan görög a csillesor a »zabmotor«, a derék vontató sárga után.

A színekben ha »bankétot«, téglakupacot kellett rakni, a nyers téglát négy-öt kézen deformálódott, míg a szárítás helyére ért. A teljesítményben dolgozó munkásnak egy-két óra után a nyelve lógtott a nagy cipekedésben. Fogasiék átrakták a sineket, közelebb hozták. Feleannyi idő kell most a rakodáshoz.

Fogasi még az ócskavasait is felhasználja,

a présházban jóformán minden gépen valami ujitás született. A szivattyút átjavította, a rossz, kiégett motorokat üzemképes állapotba hozta. Az avult üzemi berendezés lassan-lassan motorizálódott. Az ócskából üzemképessé lett motorral hajtják majd a szecskavagót, motorral készítik az abrakot a »zabmotorok«, a csillehúzó lovaknak. A nyersanyagbányászoknak 300 vödör vizet is kellett idáig huzni, hogy a nyersanyag nedves legyen. Most majd motoros pumpa szolgáltatja a vizet.

Fogasi itt, Fogasi ott, Fogasi mindenütt az üzemben

A téglagyár minden zugában már látható **Fogasi** elvtárs keznyoma, ujitása. A legjelentősebb ujitása a keverőgépnél történt. A szétválasztó kerekmozgások miatt a téglagyárak gyengébb minőségű szemet kapnak és ez a téglák minőségének rovására megy. **Fogasi** a földkeverő gépnél egy elmés szerkezetet iktatott be, amelynek segítségével nyolc százalékgig (szénpor, mozdonypernyét kevernek a földbe. Ez meggyorsítja a téglák kiégését, könnyebb lesz. A Kertész-téglagyár áruja azóta hihetetlenül magas minőségű tekintetében. Csengő a téglák, mint az alsóvárosi papok csengője — mondja az egyik munkás. Ez a minőségi javulás pedig egyedül **Fogasi** ujitásának köszönhető. Szerkezetének, amelyet a szitától, adagolótól kezdve minden vasalkatrészig személyesen készített el.

Gyöngyösi János beszámolója a Kisgazdapártban

Elsőrendű közérdek volt az államosítás rajtaütés-szerű lebonyolítása

A Független Kisgazdapárt politikai bizottsága csütörtökön délután **Implom** Ferenc elnökletével ülést tartott, amelyen a legválasztmány előkészítésével foglalkoztak és meghallgatták Gyöngyösi János főtitkár tájékoztatóját az államosításról. Az országos nagyválasztmány kezdeti időpontját április 17-én reg-

gel 9 órára tűzték ki. (Ekkor lesz az ünnepélyes megnyitás, melyre a koalíciós pártok vezetőit is meghívják. A megnyitót beszédel **Dobi** István elnök mondja.

Gyöngyösi János ezután az államosításról szólva kifejtette, elsőrendű állami és közérdekű feladat a kormányintézkedések rajtaütés-szerű végrehajtása. Ma már megállapíthatjuk, hogy a nagyarányú államosítás folyamata pénzügyileg és technikai szempontból a legsimábbban sikerült lebonyolítani. Beszámolt Gyöngyösi János **Gerő** Ernő miniszterrel és **Vas** Zoltánnal, a GF főtitkárral folytatott tárgyalásairól. Mivel a közlekedési miniszter, mind a GF főtitkára biztosította őt, hogy a nagyhorderejű átalakulás után a szakemberekre még nagyobb szükség van, mint eddig és azokat megfelelő helyen alkalmazni fogják. Az állam többet, jobbat és olcsóbban akar termelni a közösség tulajdonába jutott üzemekben és ehhez elsősorban sok és jó szakemberekre van szükség.

Egy elhangzott kérdésre **Implom** Ferenc bejelentette, hogy a szövetkezetek kérdéséről megindultak a pártközi tárgyalások. A Kisgazdapárt szövetkezeti osztálya kidolgozta a maga terveit és a pártok között már csütörtökön megkezdődtek a megbeszélések.

Palesztina ügyében rendkívüli ülést tart az UNO

A biztonsági tanács csütörtökön egyhangúlag elfogadta azt az amerikai indítványt, szólítsák fel a zsidókat és az arabokat, kössenek fegyverszünetet Palesztinában. A tanács szótöbbséggel elfogadta **Cadogan** brit kiküldött javaslatát, hogy Palesztina kérdésének újbóli megvitatására rendkívüli közgyűlést

hívjanak össze április 16-ra. A Szovjetunió és Ukrajna a javaslat ellen szavazott. **Warren** Austin meghívására a biztonsági tanács tagjai hétfőn délután az amerikai küldöttség székhelyén megvitadják a palesztinai ideiglenes gyámságra vonatkozó javaslat bővebb kifejtését. A tanács legközelebbi ülésének időpontjáról később döntenek.

Hatalmas összegeket fordítottak márciusban a hároméves terv szegedi ujjáépítéseire

Március hónapban a hároméves terv keretén belül továbbra is igen jelentős ujjáépítési munkálatok folytak felhasználásával. A növénytermesztési és nemesítési intézet ujjáépítésére 20 ezer forintot fordítottak, az Alföldi Mezőgazdasági Intézet helyreállítására 40 ezer forintot, a kettőshatári általános iskolára négyezer forintot, a járnasszállási általános iskolára háromezer forintot, a gyermekklinika 40 ezret, az elmeklinikára 10 ezret, a gyermekmenhelyre 14 ezret, a Baross-gimnáziumra 50 ezret, az állami leánygimnáziumra 20 ezret, az egyetem felszerelésére 30 ezret, a rendőrtanostálya 20 ez-

ret, a pedagógiai főiskola felszerelésére 40 ezret, a rendőrkapitányságra 10 ezret, továbbá külterületi vízszolgáltatás a fel-szólóponthantóni bekötőút építésére százezer forintot fordítottak, a szűrőszekerek rendezésére 10 ezer forintot, a baktózi ONCSA-telep előtti utak rendezésére ugyancsak tízezer forintot.

Meg kell említenünk, hogy a hantóni ut építéséhez a környékbeli lakosság is igen szépen hozzájárult és támogatja a munkát jelenleg is. Áprilisban hasonló nagyszabású keretek között folytatódhatnak a hároméves terv keretében lebonyolításra kerülő ujjáépítési munkák.

Friss CHAMPION-GOMBAT foggyasszon hus helyett. - **Legolcsóbb MEINL-nél** Kárász-utca

Megkezdődött az ujjáépítési kölcsönök igénylése Szegeden

Megirtuk, hogy Szegedre is kiterjesztette az építés- és közmunkaügyi minisztérium az építési segélyakciót, amely azt jelenti, hogy a háborús sérült házak ujjáépítésére jelentős segélyeket lehet igényelni, amelyeket elsősorban a lakáshiányon tudnak segíteni, de nagymértékben hozzájárulnak az ezzel kapcsolatos munkálatok a munkanélküliség csökkentéséhez is. A szegedi tervmegbízotti hivatalnak sikerült a szükséges hitelösszeget biztosítani, amely a Csongrádi Takarékpénztárban áll

rendelkezésre. A sérült házak tulajdonosai sürgősen tartoznak bejelenteni, hogy milyen hiányok helyreállítására, melyek szakiparos ajánlati költségvetés alapján és milyen összegű kölcsönt igényelnek. A jelentést a városi elnökségnek a lakáshiányon tudnak segíteni, de nagymértékben hozzájárulnak az ezzel kapcsolatos munkálatok a munkanélküliség csökkentéséhez is. A szegedi tervmegbízotti hivatalnak sikerült a szükséges hitelösszeget biztosítani, amely a Csongrádi Takarékpénztárban áll

Felszabadulási Váltó 1948

Október 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén a 48-as bizottság, védnöksége alatt szerte az országban felszabadulási váltófutások lesznek. A váltófutás iránt soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánult meg, mert eddig mintegy 230 csapat nevezése érkezett be a rendezőbizottsághoz.

A felszabadulási váltó 4-én 11 órakor indul a Széchenyi-téren lévő Felszabadulási emlékműtől. A férfiak 10x200, míg a nők és az ifjúságiak 10x100 métert futnak.

TERMELJ TÖBBET, JOBBAN ÉLSZ!

Jóska!

A boldogságról van szó, tehát okvetlenül fogadd meg Edesapád tanácsát és még ma vedd el egy sorsjegyet a **Pető Bankházban**.

Révay Kálmán ezredes tart előadást hétfőn

Révay Kálmán ezredes, a Magyar Szabadságharcos Szövetség országos vezetésének tagja hétfőn, április 5-én délután 6 órakor a honvéd szabadságharcos előadássorozatának keretében a »Honvéd Kossuth Akadémia« címmel előadást tart az egyetem Ady-téri épületének nagy előadótermében. (Auditorium maximum.)

Révay ezredes a magyar katonai ellenállási mozgalom egyik vezetőjét, akit a nyilasok annakidején Sopronkőhidán halálra, majd életfogytiglanra ítélték. Kifüggő szerzőképességének és nagy katonai szaktudásának elismeréseképpen őt bízták meg a Kossuth Akadémia felállításával és így elsősorban neki köszönhető, hogy a Kossuth Akadémia ma nemcsak a demokratikus honvédség, de az egész magyar nép büszkesége. Előadását városszerte, de főleg az ifjúság körében, nagy érdeklődés előzi meg.